

TÜRKİYE'DE BANKACILIK EĞİTİMİNDE SİMÜLASYON TEKNİĞİNİN UYGULANMASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Müge İŞERİ

MÜ, İİBF, İşletme Bölümü, Araştırma Görevlisi

Abstract: This article is related to a computer simulation program that can be used in the training of banking personnel the program is prepared in such a way that, participants decisions effect their banks growth and profit "Banking simulation Game" computer program shows several administrative problems which can arise in a bank, by this way personnel could gain practice and experience.

ağırlık vermeleri (on the job training) hep bu yüzdendir[1;27-28].

III-TÜRKİYE'DEKİ MEVCUT BANKACILIK SİSTEMİNE EĞİTİM AÇISINDAN GENEL BİR BAKİŞ

Bankacılık sektöründe faaliyette bulunan hemen hemen tüm bankalar eğitim programları uygulamaktadır. Ancak bankacılık sektörünün çok hızlı değişimleri yaşaması nedeniyle ilgili bölümler pek çok konuda eğitim programı hazırlamak durumunda kalmakta, bu da banka dışı kaynaklara olan talebi arttırmaktadır. Bu kuruluşlar arasında CIBS (Center for International Banking and Students), TBB (Türkiye Bankalar Birliği), Bankacılık Okulu ve Üniversiteler sayılabilir [2;40-45].

Hazırlanan banka yönetim simülasyonu eğitim programı, katılımcıların çalıştıkları kurumu hiçbir riske sokmadan, maddi kayba uğratmadan tecrübe kazanmalarını olanaklı hale getirmektedir. Bu tür modellerin gelecekte, meydana gelebilecek olayları değerlendirme, başarısızlıkları düzeltici önlemler alma açılarından bankacılık eğitimine büyük katkıları vardır.

IV-BANKA SEKTÖRÜNDE YÖNETİM SİMÜLASYONU UYGULAMASI

Söz konusu simülasyon programı her biri tek şubeden oluşan sabit ödenmiş sermayeli dört bankanın, belirlenmiş piyasa koşulları ve çeşitli varsayımlar altında hem karlılıklarını hem de piyasa paylarını maksimize etmeleri amacını gütmektedir. Her banka kendilerine veri olarak verilen eşit bilançolar ve sıfır karla faaliyete başlar. Başlangıçta piyasa koşulları veri olarak verilir. Bunlar Mevduat Munzam Karşılık Oranı, disponibilitate I, disponibilitate II, Menkul Değerler, Interbank Alış ve Satış Faizleri ve Enflasyon oranlarıdır. Mevduat Faizleri, Kurumsal Kredi Faizleri, Konut Kredi Faizi, İhtiyaç Kredi Faizi, Personel Giderleri Bütçesi, İşletme Giderleri bütçesi gibi piyasa koşulları da program çalışması sırasında sektör ortalaması şeklinde kendiliğinden oluşan gruba girerler.

I-GİRİŞ

Yapılan bu çalışmanın amacı, gelişmiş ülkelerde yaklaşık çeyrek asırdır bankacılık eğitiminde uygulanmakta olan bilgisayar programlarının ülkemizdeki kullanımını yaygınlaştırmaktır. Bu bağlamda bir bankanın yönetiminde karşılaşılabilecek çeşitli sorunlar gündeme getirilerek, banka yöneticilerinin aldıkları farklı kararlara göre, farklı sonuçlar verebilen bir simülasyon programı geliştirilmiştir. Banka yönetim simülasyonu adı verilen program, (katılımcıların) oldukça karmaşık ve gerçekçi bir model içinde aldıkları kararlar doğrultusunda, temsil ettikleri bankayı büyütme, kara geçirme amaçlarına ulaşmalarını sağlamaya yöneliktir. Programın karmaşıklığını arttırmamak için banka sayısı dört bankayla sınırlı tutulmuş dört farklı bankayı temsil eden karar alıcılar, bir aylık zaman dilimleri içinde verdikleri kararlarla temsil ettikleri bankayı yönetmişlerdir. Simülasyon, her dönem katılımcıların aldıkları kararları, bir önceki dönemin sonuçlarına uygun olarak her banka için yeni bilanço ve gelir tabloları hesaplar. Sonuçta belirlenen dönem sayısı sonunda başlangıçta eşit koşullarla faaliyete başlayan dört farklı bankanın hangi konuma geldikleri belirlenir.

II.BANKACILIKTA EĞİTİMİN ÖNEMİ

Bankalararası rekabet ortamında nitelikli ve hızlı servis verebilmek için bankalar, yeni gelişmelere çabuk adapte olabilen yetenekli, bilgili, verimli çalışan personel istihdam etmek zorundadırlar. Eğitime önem verilmesinin diğer bir nedeni, mali piyasalardaki gelişmeleri iyi izleyerek, bunların ülkemiz finans kesimi üzerindeki olası etkilerini değerlendirmenin ancak eğitimle mümkün olmasıdır. 2000'li yıllara yaklaşırken, bankaların eğitim bütçelerine daha geniş kaynaklar ayırmaları, çalışanlarını teorik olarak bilgilendirmenin dışında işbaşında eğitime

Simülasyonda karar alırken eldeki veriler; şimdiki ve bir önceki dönemin bilanço ve gelir tabloları ile buradaki kalemlerin ayrıntılı dökümü, karar giriş formu, diğer bankaların performansları ve piyasa koşulları ile ilgili bilgilerdir.

Bu verileri kullanarak simülasyona katılan kişi, verdiği kararların bankanın durumunu ne şekilde etkilediğini tahmin etmeye çalışır, ekonomik eğilimlerin ileride ne gibi sonuçlar doğuracağını, farklı kararların bankanın başarısındaki etkisini bulmaya çalışır.

Simülasyona katılan kişi bir karar formu doldurur. Burada temsil edilen bankanın genel kredi politikası, mevduat ve kredi faizleri, piyasa koşulları bilanço ve gelir tabloları getiri ve maliyet oranları göz önüne alınır. Tüm kararlar genel kredi politikasına uygun olmalıdır. Aşağıda bu karar formunun bir örneği görülmektedir.

Banka yönetim simülasyonu, sözedilen piyasa koşulları ve sınırlamalarla bankanın getiri ve maliyet oranları, özsermaye karlılığı, özsermaye/toplam pasifler, aktif karlılığı, özsermaye/toplam mevduat, sorunlu krediler/krediler, sorunlu krediler/toplam aktifler nakit değerler/ mevduat gibi oranlarını hesaplar. Genelde amaç bankanın büyümesinin ve kârının sürekli olarak dengede tutulmasıdır. Büyüme veya kârlılıklardan herhangi birine daha fazla ağırlık verildiği takdirde diğeri sorun olmaya başlayacak ve beraberinde diğeri sorunları getirecektir.

V-SONUÇ

Programın uygulanması sonucunda aynı zaman ve koşullarda işe başlamalarına karşın dört banka da birbirinden büyük ölçüde farklı konumlara gelmişlerdir. Yapılan bu çalışmada ulaşılmak istenen amaç, farklı kararlar alarak sonuçta farklı konumlara gelen bankalardan hangisinin en iyi olduğu kararını vermekten öte, böyle bir simülasyon programının bankacılık eğitimine katkı sağlamasıdır. Bu katkı, çalışan personele tecrübe kazandırma, alınan uzun vadeli kararların sonuçlarını anında görebilme, mali yönden külfet doğurabilecek hatalı kararlardan maddi kayıp olmadan kaçınabilme, personele, olaylara makro açıdan bakabilme niteliğini kazandırma, kişiye kendi uzmanlık alanı dışındaki dallarda da bilgi sahibi olma becerisi sağlama şeklindedir [3].

KAYNAKÇA

- [1]- ÇELİK, Necmi, "Eski Merkez Başkanı Rüşti Saracoğlu ile Görüşme" Bankacılar, No1 (Nisan 1990).
- [2]- Türkiye Bankalar Birliği 1994 Eğitim Programları, Ankara: TBB Yayını, 1994.
- [3]- İŞERİ, Müge, Banka sektöründe Yönetim Simülasyonu, M.Ü.İ.İ.B.F. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 1994.
- BAKIR Pınar, Finansal yönetim, Nihat Sayar Yayın ve Yardım Vakfı Yayın No 399/633, İstanbul, 1985.
- KARSLI, Muharrem, Sermaye Piyasası borsa Menkul Kıymetler, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1987.
- SEVAL Belkıs, SEVAL Selim, Bankacılıkta Kullanılan Formüller, Oranlar ve Analizler, İstanbul; Pamukbank Eğitim Yayınları No 1, 1989.

Öneri, C.1, S.5.

( ) NO'LU BANKA ( ) DÖNEM SONU KARAR GİRİŞ FORMU

GENEL KREDİ POLİTİKASI (0=NÖTR, 1=ÇOK MUHAFAZAKAR, 2=MUHAFAZAKAR,
3=AGRESİF, 4=ÇOK AGRESİF)

MEVDUAT FAİZLERİ VADESİZ BİR AYLIK ÜÇAYLIK ALTI AYLIK BİR YILLIK

KURUMSAL KREDİ FAİZLERİ ÇOK İYİ ORTA FAİZ RİSKLİ

KONUT KREDİ FAİZİ

İHTİYAÇ KREDİ FAİZİ

KREDİ KOMİSYON ORANLARI

KONUT KOMİSYON ORANLARI

MENKUL KIYMET DAĞILIMI BİR AYLIK ÜÇ AYLIK ALTI AYLIK DOKUZ AYLIK BİR YILLIK

KANUNİ ZORUNLULUKLARDAN SONRAKİ MENKUL KIYMET ORAN TESBİTİ

PERSONEL GİDERLERİ

İŞLETME GİDERLERİ

TÜM BİLGİLERE GİRİŞ YAPILMALIDIR

DEVAM

